

før. Det danske vandmiljø har det ad Pommern til. Kæmpeområder af de indre danske farvande er simpelt hen blevet dødt hav. Vi har set det de sidste dage. Kattegat, Ålborg Bugt – et dødt, dødt, dødt hav, hvor de døde fisk ligger og er udtryk for en katastrofe, som man ikke har set tidligere.

Kl. 16.15

Her burde alarmklokkerne ringe igen, men det gør de ikke. Miljøministeren stiller sig op og siger med alvorsfuld mine, at det ser skam ikke særlig godt ud. Nej, det tør antydes! Vil han gøre noget? Næ, vi skal først vente og se, siger han.

Nu ved vi faktisk, at landbrugets forurening er en væsentlig årsag til det døde hav. Det er ikke hele årsagen – det er der ingen, der påstår – men det er en væsentlig årsag, og det er et af de områder, hvor man kan gøre noget. Vi kan ikke gøre så meget ved klimaet på kort sigt. Vi kan gøre noget i forhold til landbrugets forurening, og derfor er vi nødt til at se meget nøje på, hvilke muligheder vi har på det korte sigt for trods alt at påvirke denne udvikling.

Det kan ikke lade sig gøre. Regeringen vil ikke på kollisionskurs med landbruget. Man vil overhovedet ikke diskutere begrænsning af svineproduktionen, diskutere en kvælstofafgift eller gå ind med en seriøs indsats i forhold til havmiljøet i det hele taget.

Debatten om den sociale arv er vigtig, og vi hilser debatten velkommen. Som jeg har antydnet tidligere, burde den tidligere socialdemokratiske regering have taget denne sag op, og tidligere regeringer burde have taget denne sag op, fordi socialforskerne jo har kendt til det og forsket i det igennem mange år. Derfor er det vigtigt, at vi får en ordentlig diskussion om det i Folketinget.

Det meste af det, vi har hørt fra regeringen indtil nu, forekommer at være retorik. Sådan som jeg vurderer det, har spindoktorerne fundet på et tema, som kan pudse den sociale glorie hos statsministeren og hos regeringen. Så får man aviserne til at skrive om, at nu vil man gøre op med den sociale arv, men man har i virkeligheden ikke særlig meget.

Hvis man virkelig mente det alvorligt, kunne man jo ikke acceptere de voldsomme nedskæringer, der foregår i mange amter i øjeblikket på grund af kommuneaftalerne.

Hvem er det, der bliver ramt der? Det er de allerdårligst stillede. Det er de børn, der burde anbringes uden for hjemmet, som ikke bliver anbragt. Det er døgninstitutionsområdet. Det er de

virkelig dårligt stillede, der bliver ramt i mange amter på grund af den kommuneaftale.

Så vil man opprioritere børnepsykiatri. Det bliver den ikke. Det er stadig væk et område, der bliver nedprioriteret. Med andre ord: Regeringen bidrager selv med sin politik til, at det bliver vanskeligere at samle de børn op, der ellers vil blive ramt af den sociale arv.

Hele debatten om arbejdsløses børn, der bliver sat bagest i køen, har vi haft tidligere i dag. Det er et frygteligt forslag, et ondskabsfuldt forslag, som jeg ikke kan forstå at nogen civiliseret regering vil fremlægge.

Men den sociale arv er jo ikke bare et spørgsmål om de dårligt stillede. Det er også og ikke mindst et spørgsmål om et uddannelsessystem, der fastholder mennesker, og hvor børnene groft sagt får den samme uddannelse, som deres forældre fik. Et barn af forældre med en videregående uddannelse har ca. 12 gange større chance for selv at få en videregående uddannelse end et barn af ufaglærte forældre.

Børn af ufaglærte bliver selv ufaglærte, børn af akademikere bliver selv akademikere. Det er her, hovedproblemstillingen ligger omkring den sociale arv. Hvis vi skal gøre noget ved det, drejer det sig om en opprioritering af uddannelsespolitikken, men jo ikke kun af uddannelsespolitikken.

Erik Jørgen Hansen, som er en af dem, der har beskæftiget sig mest med de her problemstillinger, sagde i fjernsynet i går, at uddannelse i sig selv ikke får brudt den sociale arv. Det er lige så meget et spørgsmål om socialpolitik, arbejdsmarkedspolitik, trygge fremtidsmuligheder for alle, og så skal uddannelserne bidrage til, at vi får brudt skævhederne i uddannelsessystemet.

Derfor kan denne problemstilling ikke bare diskuteres i sammenhæng med, at man giver nogle satspuljemidler til enkelte grupper. Man skal se langt mere fundamentalt på, hvordan mennesker, som i dag bliver låst fast i en social udvikling som deres forældre, kan bryde den udvikling.

Jeg synes, at statsministerens tale var arrogant i forhold til de mange nedskæringer i kommuner og amter. Der var en afvisning af, at der er et problem her. Tusindvis af forældre har mærket konsekvenser af strejker blandt pædagoger. Tusindvis af mennesker har protesteret mod sygehusnedlæggelser. Tusindvis af mennesker har protesteret mod kommunernes nedskæringer på folkeskoleområdet.

Kl. 16.20